

FUNDACIÓ MARIANAO

Seu social: Sant Boi de Llobregat

Àmbit geogràfic: local

Forma jurídica: fundació

- 64 persones treballadores
- 1 persona treballadora pertanyent a col·lectius en risc d'exclusió social
- 120 persones voluntàries
- 12 persones sòcies
- 2.039 persones ateses en serveis a la infància i la joventut
- 229 persones ateses en serveis a la gent gran
- 2 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència i la discapacitat
- 155 persones ateses en serveis d'atenció a trastorns de salut mental
- 79 persones ateses en serveis específics vinculats a l'àmbit penitenciari
- 78 persones ateses en serveis d'atenció a drogodependències
- 162 persones ateses en serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.marianao.org

Breu història de l'organització

La Fundació Marianao té els seus orígens en un grup de persones, en la seva majoria joves del barri de Marianao, que des del voluntariat social buscaven alternatives als greus problemes que patien en aquells anys els infants i joves davant la manca d'equipaments i recursos de la ciutat. Amb el suport de l'Associació de Veïns Marianao-El Poblet, el Grup de Joves de Marianao es mobilitzava per millorar les condicions de vida per infants i joves ocupant l'edifici l'any 1985. En 1997 passa de ser una associació a una fundació i comença ampliar l'abast de la seva atenció i impulsar projectes d'inclusió social, en salut mental, la inserció laboral, l'assessorament jurídic o l'alfabetització.

Missió

L'entitat somia amb una societat compromesa amb la justícia social i amb la igualtat d'oportunitats, per això la Fundació Marianao pretén acompanyar i apoderar a petits, joves i adults perquè siguin protagonistes de la millora de les seves vides i del seu entorn.

Volen que Sant Boi sigui una comunitat organitzada, cohesionada i inclusiva, capaç de fer front a les dificultats.

Descripció de l'activitat

La Fundació Marianao des de la seva actuació, aporta, a més dels valors ja explicitats, el desenvolupament del capital social de les persones i de la comunitat de Sant Boi, element imprescindible per a la vertebració i la cohesió social lligada al desenvolupament dels drets de ciutadania i de les noves polítiques de benestar. Treballen d'acord amb quatre grans eixos d'intervenció: àmbit d'atenció a la infància i l'adolescència; dimensió de la Inserció sociolaboral; i àmbit de participació comunitària.

La Fundació Marianao vol esdevenir presència comunitària, educativa, juvenil i popular, en què les persones es converteixen en protagonistes i participen en un procés d'alliberament personal i col·lectiu. El punt central de la proposta d'intervenció socioeducativa és la persona, reconeixent-la protagonista de la seva pròpia història.

Els àmbits temàtics de la intervenció prioritària de l'entitat donen resposta als següents reptes:

- La promoció i el treball per a la promoció dels infants i les seves famílies.
- La promoció de l'èxit escolar.
- La dimensió de la inserció social.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA**PROCÉS COMUNITARI
MARIANAOTÉCOR****Breu descripció**

La iniciativa MarianaoTéCor és un procés comunitari que pretén aportar un model d'intervenció comunitària amb l'objectiu de contribuir en la millora de les condicions familiars, educatives, ocupacionals, relacionals i socials del barri de Marianao a Sant Boi de Llobregat. Vol generar un engranatge que afavoreixi respostes conjuntes a problemàtiques compartides detectades al barri per tal de millorar la vida dels veïns i les veïnes, tot fomentant la cohesió i la convivència a partir de la corresponsabilitat i la implicació en la vida social i comunitària.

La seva missió és contribuir al progrés i a la millora de la qualitat de vida de les persones, amb especial incidència als col·lectius més vulnerables en clau de transformació social sostenible.

La metodologia del projecte fa partícips al màxim d'agents sent l'administració, els recursos tècnics, les entitats i les veïnes de Marianao, contribuint al treball en comú amb l'objectiu reflexionar, dissenyar i implementar accions i projectes d'intervenció conjuntes i coordinades. Pretén oferir respostes col·lectives a les necessitats i reptes identificats sota els nostres àmbits de treball per tal de fomentar una comunitat més cohesionada, donant veu i prenen part tots els actors que conviuen a Marianao. La implicació i la participació de l'administració, els recursos tècnics i la ciutadania en paritat de condicions, esdevé l'element clau per a l'èxit del procés.

Per aconseguir aquesta fita, el procés compta amb un seguit d'espais de relació permanents a diferents nivells, que permeten un treball coordinat i continuat per donar resposta als tres àmbits de millora que proposa MarianaoTéCor: l'àmbit de la salut, l'àmbit de la convivència i l'àmbit de l'educació.

Per tal donar forma al procés, l'equip comunitari s'encarrega de guiar i fomentar la implicació ciutadana, oferint espais i oportunitats de participació comunitària.

Aportació de valor de la iniciativa

- Organització del territori d'una manera més eficient, promovent noves relacions i nous espais de trobada que han permès impulsar més de 500 accions i 15 projectes, dirigits a 16.747 participants.
- Creació d'una potent xarxa de treball compartit i confiança mútua que ha promogut una nova cultura d'intervenció al territori, i que ha estat possible gràcies a la intensificació de les relacions entre els actors participants mitjançant la consolidació d'una estructura basada en espais de relació amb finalitats, funcions i objectius concrets i diferenciats.

- El procés comunitari permet activar noves dinàmiques relacionals entre totes les institucions i actors, generant aliances estratègiques que fomenten la innovació, la participació, la cohesió social i els canvis necessaris per a mobilitzar la ciutadania cap a una societat més ètica, justa i solidària, tenint en compte tots els perfils i característiques de les persones que formen el barri de Marianao.

Necessitats identificades

Al barri de Marianao existeixen entitats, institucions i recursos amb voluntat de sumar esforços per a fer front a les necessitats del territori. S'inicia el procés MarianaoTéCor amb la voluntat d'incidir en el territori des d'una mirada multidisciplinària, on l'equip comunitari afavoreix i acompanya en el desenvolupament del procés fent possible la generació d'espais i la participació de la comunitat que analitza l'estat de la situació al barri, prioritza necessitats i formula respostes que milloren la vida de les veïnes i veïns, tots ells organitzats en 7 comissions de treball on participen més de 60 actors del territori.

Es treballa per fomentar espais participatius i de relació entre els actors tot promovent la cohesió social al barri, s'estimula la participació activa de la ciutadania.

Promou l'èxit educatiu d'infants, adolescents i joves involucrant tota la comunitat. S'impliquen activament les famílies en el procés educatiu dels seus fills i filles, es mobilitzen tots els recursos i entitats amb capacitat educativa i transformadora i es promouen relacions permanents de col·laboració entre els centres educatius, l'alumnat, la família i l'entorn.

Treballen per donar resposta als reptes relacionats amb la salut i millora del benestar des d'una perspectiva de salut comunitària a persones que pateixen situacions de vulnerabilitat i es promouen hàbits saludables, especialment en el col·lectiu d'infància i famílies.

Principals objectius assolits

- Millorar les condicions familiars, educatives, ocupacionals, relacionals i socials incorporant en la seva metodologia la participació de tots els agents implicats: ciutadania, recursos, entitats, administració, etc.
- Generar respostes multidimensionals al repte de la multicausalitat de l'exclusió social.
- Promoure la creació de nous projectes socials, econòmics i culturals que complementin les polítiques públiques ja existents, generadors de benestar i cohesió social, promovent una obertura i connexió de xarxes comunitàries al barri.
- Crear una experiència constant de coneixement, sistematitzant i implementant accions de transferència de model comunitari.
- Augmentar la cultura relacional i coneixement mutu entre els agents i la ciutadania del barri d'intervenció.

Principals resultats obtinguts

- Fomentar un model d'intervenció social que estimuli la corresponsabilitat i el compromís de la comunitat en la generació d'actuacions de millora en el territori.
- Implicar tots els agents del barri en la formulació de respostes a les necessitats de les veïnes i veïns, especialment d'aquelles que viuen situacions de risc d'exclusió social. Implicació de 55 recursos tècnics, 17 entitats, 9 associacions i uns 31 veïns en el disseny i desplegament de 527 accions al barri de Marianao.
- Promoure la creació de 21 projectes socials generadors de benestar i cohesió social, que donin resposta a les necessitats de les persones, especialment les que pateixen situacions de vulnerabilitat social.
- Generar respostes multidimensionals al repte de la multicausalitat de l'exclusió social.
- Més de 16.747 persones, entre infants, joves, adults i gent gran, han pogut participar en les diverses activitats proposades per Marianao Té Cor al llarg d'aquests cinc anys. Accions que han provocat canvis en la millora dels hàbits saludables de molts ciutadans i ciutadanes; en un major compromís social de la ciutadania amb el seu territori; en millorar les quotes d'èxit educatiu dels infants i joves; en enfortir les relacions entre les famílies, els infants i els recursos educatius; en apropar l'espai públic a la gent del barri per dimensionar-lo com un espai d'expressió artística i corresponsabilitat; en avançar, com a territori, cap a una mirada més oberta i respectuosa amb la diversitat.

Abast de l'experiència

La iniciativa Marianaotécor vol intervenir de manera integral i integrada al barri de Marianao, el més gran de Sant Boi de Llobregat. Aquest barri està situat a l'est, el seu districte té una alta densitat de població, amb 32.283 habitants.

La intervenció integral i multidimensional pretén comptar amb totes aquelles entitats, recursos, persones i administracions que formen part del barri, per així crear una xarxa que generi connexions i noves oportunitats d'intervenció durant el procés. El projecte a contribuït a una organització del territori d'una manera més eficient, promovent noves relacions i nous espais de trobada, que han permès impulsar més de 500 accions i 15 projectes, dirigits a 16.747 participants.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 98

Membres equips directius: 38

Ateses: 16.747

Voluntàries: 12

Altres: col·laboren tres tipus d'agents en diferents espais tècnics que fan possible l'òptima implementació del projecte.

Principals factors clau d'èxit

El procés comunitari Marianaotécor vol reivindicar el paper significatiu de la comunitat. El valor afegit que aporta a les polítiques públiques de la nostra ciutat està vinculat amb la cohesió social i amb la participació comunitària, elements significatius i generadors de xarxes de solidaritat ciutadana, que esdevenen una peça fonamental per afrontar col·lectivament les necessitats que presenta el barri de Marianao.

Disposar d'espais estables i permanents de treball conjunt entre els diferents agents del territori durant el curs per mantenir un diàleg interdisciplinari entre els diferents professionals i des de diferents mirades i àmbits. Crear pensament de grup fugint de l'individualisme i la divisió per sectors.

Per l'entitat, parlar de comunitat és parlar de compartir en peu d'igualtat, treballant de manera conjunta segons metodologies democràtiques i participatives, per afavorir el protagonisme de les persones i dels col·lectius més vulnerables de la nostra societat.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Cal tenir present que per treballar de forma participativa es necessita temps i requereix planificació. Cal saber adaptar-se a cada moment i no encarcarar el procés amb rigidesa. Treballar amb una metodologia participativa implica ritmes diferents de tots els agents, i ser capaç d'adaptar-se als horaris i a les diverses realitats ha estat un repte del propi projecte.

Revisió del diagnòstic: es va fer un diagnòstic durant el curs 2014-2015, amb els recursos de l'equip comunitari, que va donar com a resultat la Programació Comunitària actual. S'han treballat i s'han fet moltes propostes per donar resposta a les necessitats prioritzades, però ara existeix la percepció que és necessari tornar a la reflexió. Aquest curs es veu prioritari diagnosticar la realitat del barri, conèixer les necessitats actuals, aprofundir en dades i visions a les quals no es van arribar, i repensar en funció d'això els reptes i objectius que volem treballar.

Sistematització del procés: han detectat una necessitat compartida de sistematització de determinats rols i funcions, tant de l'equip comunitari com dels espais de participació. Per aconseguir això, es requereix una sistematització de l'avaluació, tant de projectes com del procés, per tal de reorientar i millorar el funcionament i aconseguir evidències de l'impacte de les nostres accions al territori.

Elements innovadors que aporta l'experiència

Passar de l'interès particular de l'entitat que es representa a la participació en una proposta col·lectiva sovint no és fàcil i requereix un procés d'aprenentatge de totes les persones i institucions implicades. Aquest teixit humà es construeix trenant voluntats, propostes i actuacions, tot afavorint la connexió entre tots els

agents units per una causa comuna: la construcció d'una societat més cohesionada, solidària i inclusiva.

Per tirar endavant un procés participatiu i deliberatiu calen persones que ajudin a dinamitzar-lo i a fer-ne un bon seguiment. A l'hora d'iniciar un procés, doncs, és imprescindible que hi hagi els recursos tècnics necessaris per aconseguir-lo; cal, com a mínim, un professional assumeixi la responsabilitat i les feines que comporta dinamitzar el procés participatiu. La seva funció és detectar quines són les necessitats i demandes concretes i oferir els recursos i la informació necessària en cada moment perquè el procés pugui tirar endavant.

Per tant, el canvi constant és un punt clau dintre d'un pla comunitari, ja que l'adaptació i la flexibilitat per part de tots els agents que participen en el procés és indispensable. La creació per part de l'equip comunitari d'espais de participació, comunicació i reflexió són elements molt importants per poder avançar i establir noves xarxes de relació i aprenentatge, així com oferir un ventall d'oportunitats i possibilitats d'accions, fers i sabers.

Les característiques del treball en xarxa i, per tant, elements necessaris en l'experiència són: la corresponsabilitat; la participació des de la diversitat; la confiança mútua; i la cooperació en projectes compartits.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

L'enfocament i el propòsit del projecte Marianaotécor està plenament definit i validat gràcies als més de cinc anys d'experiència del projecte i dels seus òptims resultats. Aquest fet ens diu que és una iniciativa estable i permeable a poder ser extensa a altres territoris sempre que es donin els elements claus per poder impulsar-la.

S'entén com a elements claus el fet de posar a disposició un equip comunitari que acompanyi i impulsi el projecte, uns actors del territori compromesos i una administració local que aposti pel treball amb la comunitat. La disposició de cada un d'aquests agents és un factor indispensable, ja que apostar pel treball amb la comunitat implica, moltes vegades, deixar de banda el rol que es representa per ser un membre més de pla comunitari.

Durant el desenvolupament del projecte han sorgit oportunitats de compartir la metodologia i filosofia comunitària a altres territoris. D'altra banda, durant el procés s'han creat experiències compartides, on l'equip comunitari i els professionals que formen part del projecte han compartit la metodologia, estratègies i estructura pròpies a altres equips que piloten plans comunitaris en altres territoris.